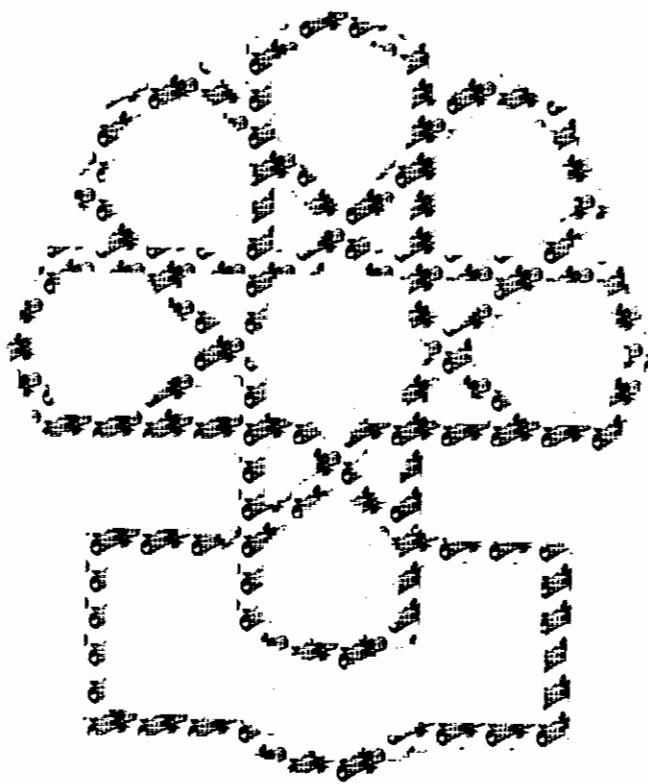

۱۸۱۲

۱۸۱۲

پنجمین اجلاس مجمع پارلمانی سازمان امنیت و همکاری اروپا و منافع ایران

کار: دفتر بررسی‌های سیاسی - اجتماعی

معاونت پژوهشی

آبان ۱۳۷۵

کد گزارش: ۱۵۰۱۸۱۲

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
کتابخانه و واحد اسناد و اطلاع‌رسانی فارابی
شماره: ۳۷۱۸
تاریخ: ۱۳۷۵ / ۸ / ۲۹

کد گزارش: ۱۵۰۱۸۱۲

پنجمین اجلاس سالانه مجمع پارلمانی سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE)، از تاریخ ۵ لغایت ۹ ژوئیه ۱۹۹۶م (۱۵ لغایت ۱۹ تیر ماه ۱۳۷۵) با حضور نمایندگان پارلمان کشورهای عضو این سازمان در استکهلم سوئد برگزار شد. در این نشست، بیانیه‌ای ۱۰۱ ماده‌ای که حاوی نظرات کشورهای عضو در زمینه امور سیاسی، امنیتی، اقتصادی و حقوق بشر بود نیز تصویب شد.

در بیانیه این اجلاس می‌توان به مواردی برخورد کرد که به نحوی (مستقیم یا غیر مستقیم) به منافع یا علایق جمهوری اسلامی ایران مربوط می‌شود که ذیلاً به آنها اشاره می‌کنیم:

● تأسیس مدل امنیتی اروپایی در قرن ۲۱ بر منافع و امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران تأثیر مستقیم دارد. همچنین وظایف سازمان امنیت و همکاری اروپا در خصوص حفاظت از صلح و ثبات در اروپا، به ویژه در نقش این سازمان در برقراری صلح در یوگسلاوی سابق و بوسنی، مورد علاقه کشور ماست.

● درباره سخنانی نمایندگان کشورهای مصر، الجزایر، تونس (اعضای ناظر):

سخنان نماینده مصر در خصوص اهمیت روابط نزدیک‌تر سازمان با کشورهای حوزه مدیترانه نیز از علایق جمهوری اسلامی ایران به شمار می‌رود. طرح موضوع عدم ثبات در خاورمیانه و تأثیر آن بر مدیترانه و در نهایت بر اروپا، یکی از عناصر مهم گفتگوی میان اعراب و سازمان همکاری و امنیت اروپا به شمار می‌رود. هم چنین نقش سازمان و حمایت آن از ادامه روند صلح در خاورمیانه و جلوگیری از سابقه تسلیحاتی در منطقه که عامل مهم و اصلی گسترش بی‌ثباتی در این منطقه است، به طور مسلم بر منافع ما و روابط ایران با کشورهای اروپایی و کشورهای عربی خاورمیانه مؤثر خواهد بود.

طرح موضوع بنیادگرایی و تروریسم از سوی نماینده دولت الجزایر - که روابط سردی با ایران دارد و بارها در تنگناهای سیاسی داخلی و سرکوب مبارزات اسلامی احزاب و مردم الجزایر پای ایران را به میان کشیده است - از دیگر موارد قابل توجه است، به ویژه این که نماینده الجزایر برای مبارزه با این موضوعات رفع مشکلات اقتصادی را مطرح می‌کند و دست‌تما به سوی کشورهای عضو سازمان دراز می‌کند.

● بررسی متن تصویب شده بیانیه پایانی مجمع پارلمانی سازمان امنیت و همکاری اروپا.

تأکیدات بیانیه پایانی در فصل اول تحت عنوان «امور سیاسی و امنیتی» بر اجرای کامل موافقت‌نامه صلح «دیتون»؛ نقش سازمان در زمینه کمک به حل بحران بوسنی و هرزگوین، تأکید بر اهمیت فعالیت‌های نیروهای نگهبان صلح سازمان ملل در بوسنی و همکاری سازمان با این نهاد، هم چنین اشاره به نقش حیاتی سازمان در حل بحران‌های ناگورنو قره باغ، آبخازیا و مولداوی و چچن که هر کدام به طور ضمنی با منافع جمهوری اسلامی ایران در ارتباط است از موارد قابل بررسی زیرا اولاً: ایران با توان زیادی در حل و فصل مسائل بوسنی و هرزه گوین مشارکت کرده است و در این خصوص، بارها کنفرانس اسلامی را در قالب گروه تماس کشورهای اسلامی به این مشارکت تشویق کرده است. امری که مقامات بوسنیایی و مسئولان کشور زاگرب بارها بر آن تأکید کرده‌اند.

ایران با کشورهای منطقه قفقاز و قفقاز شمالی ارتباطات نزدیک دارد و همکاری‌های گسترده اقتصادی-تجاری، حمل و نقل و جاده‌ای با ارمنستان، گرجستان و آذربایجان و نخجوان دارد و به طور یقین تحولات این کشورها بر منافع کشورمان می‌تواند مؤثر باشد.

هم‌چنین، فعالیت‌های سازمان همکاری و امنیت اروپا در خصوص حدود خلع سلاح، مهارت‌تسلیحات، دیپلماسی بازدارنده و مدیریت بحران‌ها و نیز توجه به ایجاد منطقه‌ای عاری از سلاح‌های هسته‌ای و تقاضا از کلیه کشورهای عضو برای حمایت از منع جهانی استفاده، تولید و فروش مین‌های ضد نفر و انهدام این گونه تسلیحات با توجه به سطح دانش فنی و تکنولوژیکی نظامی ایران مورد توجه کارشناسان کشورمان است.

● تأکید سازمان بر کشورهایی که در حال انجام اصلاحات اقتصادی به خواست جامعه خود هستند، اهمیت توجه به سیاست‌های مربوط به اقتصاد بازار و هم‌چنین فعالیت سازمان در مورد همکاری نزدیک‌تر کشورهای عضو در زمینه محیط زیستی و جلوگیری از وقوع و تکرار فجایعی مانند چرنوبیل نیز به طور ضمنی برای ایران اهمیت دارد.

● بررسی بند ۴ فصل سوم: مسائل مربوط به دموکراسی، حقوق بشر و کمک‌های بشر دوستانه: با توجه به خیل مهاجران، پناهجویان و دیگر خارجیان آواره در ایران، اعم از کردها و افغانه و ... تأکید سازمان بر امور اقلیت‌های مذهبی، فرهنگی و نژادی، لزوم حل مشکلات مربوط به مهاجرت مهار گسترده، تمایز قایل شدن بین گروه‌های مهاجر، پناهنده و تبعیدی و توجه به فعالیت‌های کمیساری عالی پناهندگان سازمان ملل (UNHCR) و سازمان بین‌المللی مهاجرت (IOM) نیز از مسائل مورد علاقه جمهوری اسلامی ایران است.

بند هفتم قطع نامه مجمع، در مورد تصمیم‌گیری و در خصوص اعزام مجدد هیئتی از سازمان به ترکیه
برای بررسی وضعیت حقوق بشر در این کشور نیز برای جمهوری اسلامی ایران جالب توجه است.
قرار است ششمین اجلاس مجمع پارلمانی سازمان امنیت و همکاری اروپا در اوایل ژوئیه سال ۱۹۹۷ م در ورشوی لهستان برگزار شود.